

ДЕРЖАВНА МИТНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

(Держмитслужба)

вул. Дегтярівська, 11 г, м. Київ, 04119, тел.: (044) 481-20-42, (044) 481-19-58, 481-20-20
E-mail: post@customs.gov.ua; Код ЄДРПОУ 43115923

Голові Рахункової палати
Ользі ПІЩАНСЬКІЙ

Про стан виконання рекомендацій

Шановна Ольго Станіславівно!

Відповідно до листа Рахункової палати від 02.07.2024 № 16-2211 (вх. Держмитслужби № 17891/6/1 від 02.07.2024) щодо виконання рекомендацій, зазначених у пункті 4 рішення Рахункової палати від 12.07.2022 № 13-1, надаємо актуальну інформацію про стан виконання рекомендацій.

Щодо забезпечення внесення до АСМО «Інспектор» повної та достовірної інформації про результати проведення контрольно-перевірочної роботи з питань дотримання митного законодавства

Стратегічним планом цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Державної митної служби України та її територіальних підрозділів, затвердженим рішенням Комітету з управління інформаційними технологіями у системі управління державними фінансами (протокол № 4 від 08 грудня 2022 року), введеним у дію наказом Міністерства фінансів України від 15 грудня 2022 року № 435, з метою уніфікації і стандартизації автоматизованих систем, наявних в Держмитслужбі, створюється багатофункціональна централізована інтегрована автоматизована система «ЄАІСМО», до складу якої в тому числі входить інформаційна підсистема – програмно-інформаційний комплекс «Автоматизована система митного аудиту. Центральний компонент» (далі – ПК «Митний аудит. Центр»).

На сьогодні ПК «Митний аудит. Центр» містить два працюючі модулі:

модуль «Реєстр податкових повідомлень-рішень» автоматизованої системи митного оформлення «Центр» ЄАІСМО (в дослідній експлуатації), який забезпечує ведення обліку сум грошових зобов'язань, визначених за результатами проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи на виконання вимог статей 345 – 354 Митного кодексу України (далі – МКУ), та податкового боргу, який виникає у разі їх несплати у визначений законодавством строк, і забезпечує обмін інформацією щодо зазначених сум з Державною податковою службою України в режимі онлайн. Додатково використовується для інших цілей контрольно-перевірочної роботи митних органів;

Державна митна служба України
№ 1/11-02/6/5022 від 16.07.2024
Підписувач Звягінцев Сергій Борисович
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000350E3100A5DFB000
Дійсний з 26.01.2023 14:06:31 по 26.01.2025 14:06:31

№1654/05-1 від 16.07.2024

модуль «Митні перевірки» автоматизованої системи митного оформлення «Центр» ЄАІСМО (функціональне тестування), який забезпечує реалізацію норм статті 337¹ МКУ щодо проведення пост-митного контролю, за період реалізації якого до Держбюджету станом на 05.07.2024 додатково сплачено 26,4 млн гривень.

Щодо впровадження окремого обліку резидентів та нерезидентів відповідно до вимог статті 455 Митного кодексу України

Частиною першою статті 455 МКУ передбачено: «Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, веде централізований облік осіб (резидентів та нерезидентів): декларантів, перевізників, гарантів, АЕО, інших підприємств, контроль за діяльністю яких здійснюється митними органами».

Запровадження порядку обліку відповідно до частини сьомої статті 455 МКУ є виключною компетенцією Мінфіну.

Порядок обліку осіб, встановлений наказом Мінфіну від 15.06.2015 № 552 «Про затвердження Порядку обліку осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи» (у редакції наказу від 29.04.2021 № 242), передбачає окремі процедури обліку резидентів та нерезидентів, що обумовлено суто технічними причинами (використанням для обліку різних інформаційно-довідкових баз даних та джерел).

Щодо забезпечення обліку та визначення втрат державного бюджету внаслідок надання податкових пільг з митних платежів, в тому числі з акцизного податку з транспортних засобів, у випадках, передбачених законодавством

Митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення здійснюється митними органами на підставі митної декларації, до якої декларантом залежно від митних формальностей, установлених МКУ для митних режимів, та заявленої мети переміщення вносяться відомості, передбачені частиною восьмою статті 257 МКУ, зокрема й щодо застосування пільг зі сплати митних платежів.

Згідно з приписами статті 292 МКУ митні платежі не сплачуються у разі, якщо відповідно до Митного та Податкового кодексів України, інших законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, щодо товарів надано звільнення або повне умовне звільнення від сплати митних платежів – у період дії такого звільнення і при дотриманні умов, у зв'язку з якими його надано.

Приписами статті 30 Податкового кодексу України визначено, що податкова пільга – це передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті.

Підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.

Держмитслужбою постійно проводиться моніторинг та аналіз застосування пільг зі сплати митних платежів, що спрямовані на підвищення контролю у частині застосування пільг із сплати митних платежів, повного чи часткового звільнення від сплати митних платежів відповідно до обраного митного режиму.

При цьому під час митного оформлення відповідно до статті 454 МКУ та пункту 5 Порядку ведення відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.05.2012 № 623, застосовуються, зокрема, коди пільг зі сплати митних платежів відповідно до Класифікатора звільнень від сплати митних платежів при ввезенні товарів на митну територію України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011.

Відповідно до листів Міністерства фінансів України від 07.05.2020 № 35130-12-61/13576 та від 15.05.2024 № 35040-08-61/15403 Держмитслужбою на постійній основі до Міністерства фінансів України щоквартально надається інформація стосовно обсягів пільг з податку на додану вартість за операціями з ввезення на митну територію України товарів, з акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) та ввізного мита.

З метою забезпечення обліку та визначення втрат державного бюджету внаслідок надання податкових пільг з митних платежів, в тому числі з акцизного податку з транспортних засобів, у випадках, передбачених законодавством, Держмитслужбою спільно з Мінфіном підготовлено наказ Мінфіну від 23.09.2022 № 296 «Про внесення змін до Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11.10.2022 за № 1207/38543, яким, зокрема, змінено порядок заповнення граф 47 «Розрахунок податків» та «В» «Подробиці розрахунків» митної декларації.

Держмитслужбою як центральним органом виконавчої влади здійснюються заходи, спрямовані на недопущення втрат державного бюджету у разі надання пільг зі сплати митних платежів, у тому числі й з акцизного податку. Так, зокрема, Держмитслужбою не підтримано такі проекти законів України:

«Про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування операцій з ввезення транспортних засобів учасниками бойових дій, волонтерами та іншими категоріями осіб» (реєстр. № 9058 від 23.02.2023);

«Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування операцій з ввезення транспортних засобів військовослужбовцями, волонтерами та іншими категоріями осіб» (реєстр. № 9010 від 13.02.2023);

«Про внесення змін до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо надання податкових пільг особам, яким внаслідок збройної агресії російської федерації та бойових дій на території

України було завдано шкоду у вигляді викрадення чи знищення транспортних засобів» (реєстр. № 9209 від 14.04.2023);

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо нульового розмитнення транспортних засобів для учасників бойових дій та інших громадян, які постраждали внаслідок військової агресії проти України» (реєстр. № 10353 від 18.12.2023);

«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо нульового розмитнення транспортних засобів для учасників бойових дій та інших громадян, які постраждали внаслідок військової агресії проти України» (реєстр. № 10354 від 18.12.2023);

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо нульового розмитнення транспортних засобів для учасників бойових дій та інших громадян, які постраждали внаслідок військової агресії проти України» (реєстр. № 10353-1 від 18.12.2023);

«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо нульового розмитнення транспортних засобів для учасників бойових дій та інших громадян, які постраждали внаслідок військової агресії проти України» (реєстр. № 10354-1 від 18.12.2023);

«Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо особливостей оподаткування ввізним митом транспортних засобів для осіб, залучених до захисту України (реєстр. № 11080 від 13.03.2024);

«Про внесення зміни до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо встановлення податкових пільг на операції з ввезення транспортних засобів для осіб, залучених до захисту України» (реєстр. № 11081 від 13.03.2024).

Надано зауваження та застереження до законопроектів про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» МКУ й інших законів України щодо забезпечення потреб сил безпеки та оборони транспортними засобами та внесення змін до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо забезпечення потреб сил безпеки та оборони транспортними засобами (реєстр. №№ 10219, 10220 від 07.11.2023).

Крім того, керівникам митниць надавалися доручення щодо забезпечення проведення з підрозділами митного оформлення тематичних заходів, спрямованих на підвищення контролю у частині застосування пільг із сплати митних платежів, повного чи часткового звільнення від сплати митних платежів відповідно до обраного митного режиму, як приклад:

пунктом 1.3 протоколу наради керівного складу апарату Держмитслужби та територіальних органів Держмитслужби від 30.01.2024 № 5/1-п, пунктом 2 протоколу наради Департаменту контролю та адміністрування митних платежів та територіальних органів Держмитслужби від 16.02.2024 № 6-пс/15, пунктом 1.4 протоколу селекторної наради Департаменту контролю та адміністрування митних платежів та територіальних органів Держмитслужби від 27.06.2024 № 21/15-пс керівникам митниць наголошено на необхідності проведення з підрозділами митного оформлення митниць тематичних заходів, спрямованих на

підвищення контролю у частині застосування пільг із сплати митних платежів, повного чи часткового звільнення від сплати митних платежів відповідно до обраного митного режиму;

пунктом 3 протоколу наради Департаменту контролю та адміністрування митних платежів та територіальних органів Держмитслужби від 16.02.2024 № 6-пс/15 керівникам митниць доручено забезпечити проведення з підрозділами митного оформлення тематичних заходів, спрямованих на підвищення ефективності виконання митних формальностей у напрямі митного оформлення зі звільненням від сплати митних платежів, зокрема оформлення міжнародної технічної допомоги;

пунктом 1.4 протоколу наради Департаменту контролю та адміністрування митних платежів та територіальних органів Держмитслужби від 28.05.2024 № 18/15-пс керівникам митниць доручено забезпечити посилення контролю щодо надання пільг зі сплати митних платежів.

Щодо вдосконалення Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби в частині формування на центральному рівні даних про проведені заходи митного контролю та їх результати, необхідні для забезпечення ефективного контролю за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплати платниками податків до бюджету митних платежів та штрафів за окремими категоріями товарів (продукції), зокрема, підакцизних

У межах заходів із забезпечення формування на центральному рівні даних про проведені заходи митного контролю та їх результати наказом Держмитслужби від 29.05.2023 № 228 «Деякі питання експлуатації автоматизованої системи митного оформлення «Центр» Єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів» введено в дослідну експлуатацію автоматизовану систему митного оформлення «Центр» Єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів (АСМО «Центр»).

Крім того, питання своєчасного, достовірного та повного внесення інформації щодо стану провадження в справах про порушення митних правил, у тому числі щодо виконання правопорушниками накладених на них стягнень, перебуває на постійному контролі Держмитслужби.

Так, за результатами проведеної 24.01.2024 керівництвом Держмитслужби селекторної наради щодо результатів роботи митниць у напрямі боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил упродовж 2023 року керівникам митниць доручено забезпечити своєчасне внесення актуальної інформації щодо стану провадження в справах про порушення митних правил до модуля «Провадження в справах про порушення митних правил» АСМО «Інспектор» (протокол наради Держмитслужби від 24.01.2024 № 3/1 п).

Щодо прискорення в межах повноважень взаємодії усіх інформаційних систем Держмитслужби та ДПС відповідно до Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо

дотримання податкового та митного законодавства, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 10.06.2020 № 286, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26.06.2020 за № 593/34876

З метою прискорення в межах повноважень взаємодії усіх інформаційних систем Держмитслужби та ДПС відповідно до Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 10.06.2020 № 286, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26.06.2020 за № 593/34876, між ДПС та Держмитслужбою підписано Протокол № 3 про структуру, формати та строки передачі даних стосовно прийнятих митними органами податкових повідомлень-рішень для внесення їх до Єдиного реєстру податкових повідомлень-рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків, та даних, необхідних для здійснення ДПС заходів щодо стягнення податкового боргу, до Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства від 05.07.2023 (далі – Протокол № 3).

Відповідно до Протоколу № 3 створений і протестований сервіс обміну даними, про що ДПС повідомлено листом Держмитслужби від 30.01.2024 № 5/23-01-01/8.16/545, та який працює з 05.02.2024 року.

Враховуючи викладене, рекомендації, зазначені у пункті 4 рішення Рахункової палати від 12.07.2022 № 13-1, виконано.

З повагою

В. о. Голови

Сергій ЗВЯГІНЦЕВ